

Identifikacija kopitarjev

1. Predpisi, ki določajo način identifikacije kopitarje

- Uredba Komisije (ES) št. 262/2015 o izvajanju Direktiv Sveta 90/426/EGS in 90/427/EGS v zvezi z metodami za identifikacijo enoprstih kopitarjev (Uredba (ES) št. 262/2015).
- Uredba o izvajanju izvedbene uredbe (EU) o določitvi pravil v zvezi z metodami za identifikacijo enoprstih kopitarjev (Uradni list RS, št. 103/15).
- Pravilnik o identifikaciji in registraciji kopitarjev (Uradni list RS, št. 12/15).

2. Kdo so organi izdaje Identifikacijskih dokumentov za kopitarje

Za konje pasme lipicanski konj:

Kobilarna Lipica
Lipica 5,
6210 Sežana, SLOVENIJA
Kontaktna oseba: mag. Janez Rus
Tel.: +386 5 7391 712
Faks: +386 5 7391 750
E-pošta: janez.rus@lipica.org

Za druge registrirane kopitarje:

Veterinarska fakulteta Univerze v Ljubljani
Klinika za reprodukcijo in velike živali
Klinika za zdravstveno varstvo in rejo konj
Cesta v Mestni log 47, 1000 Ljubljana, SLOVENIJA
Tel +386 1 4779 384
Fax +386 1 4779 388
e-pošta selekcija.kopitarjev@vf.uni-lj.si

Za kopitarje za rejo in rabo:

Veterinarska fakulteta Univerze v Ljubljani
Klinika za reprodukcijo in velike živali
Klinika za zdravstveno varstvo in rejo konj
Cesta v Mestni log 47, 1000 Ljubljana, SLOVENIJA
Tel +386 1 4779 384
Fax +386 1 4779 388
e-pošta selekcija.kopitarjev@vf.uni-lj.si

3. Registrirani kopitarji, kopitarji za rejo in rabo

Registrirani kopitarji so kopitarji, ki so vpisani v rodovniško knjigo oziroma izpolnjujejo pogoje za vpis v rodovniško knjigo.

Med registrirane kopitarje spadajo tudi konji, ki so registrirani pri mednarodni organizaciji, ki se ukvarja s tekmovalnimi ali dirkalnimi konji.

Vsi ostali kopitarji so kopitarji za rejo in rabo. To vključuje osle, mule, mezge ter nerodovniške konje in križance, razen če gre za živali iz prejšnjih dveh odstavkov.

4. KMG-MID, G-MID

Imetniki rejnih živali morajo registrirati gospodarstva, na katerih redijo živali. KMG-MID je identifikacijska številka kmetijskega gospodarstva. G-MID je identifikacijska številka gospodarstva (lokacije, kjer se redijo živali).

Vpis v register kmetijskih gospodarstev (RKG) (šifra KMG-MID)

Imetnik kopitarjev, ki nima registriranega kmetijskega gospodarstva in ni član kmetije na že registriranem kmetijskem gospodarstvu, odda vlogo za vpis v RKG na pristojni upravni enoti. Upravna enota ob vpisu v RKG izda izpis, na katerem je izpisana tudi šifra KMG-MID.

Registracija gospodarstva (šifra G-MID)

Če se kopitarji ne redijo na isti lokaciji, kot je registrirano kmetijsko gospodarstvo, mora imetnik kopitarjev za vsako lokacijo, kjer redi kopitarje, registrirati gospodarstvo (pridobiti šifro G-MID).

Vpis v Evidenco imetnikov rejnih živali (EIRŽ)

Vsak imetnik kopitarjev mora biti vpisan tudi v EIRŽ. Vpis v EIRŽ lahko opravi :

1. ob registraciji kmetijskega gospodarstva na pristojni upravni enoti z navedbo vrste rejnih živali, ki jih redi;
2. z zahtevkom za vpis v EIRŽ, ki ga vloži na UVHVVR (podrobnejša vsebina je objavljena na [spletni strani UVHVVR](http://www.uvhvvr.gov.si/si/delovna_podrocja/identifikacija_in_registracija_zivali/evidenca_imetnikov_rejnih_zivali_in_evidenca_rejnih_zivali/)):
http://www.uvhvvr.gov.si/si/delovna_podrocja/identifikacija_in_registracija_zivali/evidenca_imetnikov_rejnih_zivali_in_evidenca_rejnih_zivali/ .

Gospodarstva oziroma kmetijska gospodarstva, ki so vpisana v uradne evidence, ki se vodijo v okviru UVHVVR ali ministrstva, pristojnega za kmetijstvo, in iz katerih je razvidno, da imetnik redi živali na lokaciji kmetijskega gospodarstva oziroma gospodarstva, se v EIRŽ vpišejo po uradni dolžnosti.

5. Rojstvo kopitarja: kdaj moram zaprositi za identifikacijo kopitarja

Lastnik oziroma imetnik kopitarja pri izdajatelju identifikacijskih dokumentov (v nadaljevanju ID) vloži vlogo za identifikacijo najpozneje do 30. dneva starosti žrebeta. Primer: če je žrebe rojeno prvega marca, je skrajni rok za oddajo vloge 31. marec. Kot datum oddaje vloge šteje:

- datum, ko je izdajatelj vlogo prevzel, če imetnik vlogo prinese na sedež izdajatelja;
- če imetnik vlogo pošlje z navadno pošto, je to datum, ko pošta prispe k izdajatelju;
- če imetnik vlogo pošlje s priporočeno pošiljko, je to datum oddaje pošiljke na pošti;
- če imetnik vlogo odda elektronsko, je to datum in čas oddaje elektronske vloge.

Za zamudo 30-dnevnega roka za oddajo vloge je po Uredbi o izvajanju izvedbene uredbe (EU) o določitvi pravil v zvezi z metodami za identifikacijo enoprstih kopitarjev (Uradni list RS, št. 103/15) predvidena globa.

6. Kako zaprosim za identifikacijo kopitarja

Registrirani kopitarji:

Imetnik registriranega kopitarja odda vlogo za identifikacijo tako, da izdajatelju pošlje obrazec Poročilo o žrebitvi, ki je sestavni del Potrdila o pripustu kobile. Izdajatelj podatke iz dokumenta najkasneje v sedmih dneh vnese v register.

Kopitarji za rejo in rabo:

Imetnik ima naslednji možnosti:

1. vlogo odda elektronsko preko [portala](#) Volos . Ob oddaji vloge izbere veterinarsko organizacijo, ki naj opravi čipiranje in opis/oris kopitarja (obrazec za dostop do portala Volos - glej točko 14)
2. podpisano vlogo za identifikacijo kopitarja posreduje veterinarski organizaciji, ki opravlja naloge identifikacije kopitarjev. Le-ta v 7 dneh od prejema vlogo zavede v Centralni register kopitarjev (v nadaljevanju CRK). Vnos vloge se zaračuna imetniku (cene storitev identifikacije kopitarjev so določene s sklepom ministra, ki je na [povezavi](#):
http://www.uvhvvr.gov.si/si/delovna_podrocja/identifikacija_in_registracija_zivali/cenik_storitev/ .

Če kobilica ni identificirana (nima ID in življenjske številke), mora imetnik predhodno poskrbeti za identifikacijo kobilice. Vlogo za identifikacijo kobilice lahko odda veterinarju pregledniku.

7. Oddal sem vlogo za identifikacijo. Kdaj bo veterinar-preglednik prišel označiti kopitarja

Registrirani kopitarji

Izdajatelj, ki je prejel Poročilo o žrebitvi določi pregledna mesta za identifikacijske preglede registriranih kopitarjev. Žrebeta se pripeljejo na razpisano pregledno mesto, kjer pristojna komisija opravi identifikacijo in registracijo žrebeta.

Kopitarji za rejo in rabo

Veterinar preglednik se z imetnikom kopitarja dogovori za datum označitve, ki bi naj bil v okviru 120 dni od datuma prejema vloge za identifikacijo. Pred obiskom si iz CRK natisne obrazec, v katerem so vpisani vsi podatki, ki jih je imetnik sporočil na vlogi za identifikacijo kopitarja. Veterinar kopitarja označi (čipira in izdelava oris in opis) in v 7 dneh podatke vnese v CRK.

Stroške označitve kopitarja in izdaje ID krije imetnik. Najvišje cene storitev identifikacije kopitarjev so določene s sklepom ministra, ki je objavljen na [povezavi](#):
http://www.uvhvvr.gov.si/si/delovna_podrocja/identifikacija_in_registracija_zivali/cenik_storitev/.

8. Čipiranje kopitarja

Kopitarje čipirajo veterinarji pregledniki, ki izvajajo veterinarsko dejavnost pri pooblaščenih organizacijah, in so usposobljeni za preglednika kopitarjev. Čip (transponder) veterinar vstavi podkožno v vrat na levi strani. Po vstavitvi čipa na skici, ki je sestavni del zapisnika o identifikacijskem pregledu, označi mesto vstavitve, ter na obrazec nalepi nalepko s kodo čipa, ki bo natisnjena v ID. Pred vstavitvijo čipa preveri vse podatke.

V Sloveniji se uporabljajo se mikročipi, ki so skladni s standardom ISO 11784 in tehnologijo HDX ali FDX-B in vsebujejo oznako države 705.

9. Do kdaj mora biti kopitar identificiran

Kopitar je identificiran z dnem, ko je izdan ID. Žrebeta morajo biti identificirana najpozneje do starosti 12 mesecev.

10. Če zamudim 12-mesečni rok za identifikacijo kopitarja

Če kopitar ni identificiran (nima izdanega ID) do starosti 12 mesecev, izdajatelj izvede naslednje ukrepe:

- kopitarja označi kot žival, ki ni namenjena za prehrano ljudi,
- izda nadomestni ID. Če imetnik s pripustnim listom ustrezno dokaže identiteto živali, izdajatelj izda dvojnik ID.

11. Ali mora imeti vsak kopitar ID

Vsak kopitar mora imeti ID. Izjemoma ima lahko kopitar tudi začasni dokument, če je npr. originalni ID pri izdajatelju zaradi posodobitve podatkov ali pa ima Potrdilo o označitvi za zakol do starosti 12 mesecev (drugi odstavek 9. člena pravilnika o Identifikaciji in registraciji kopitarjev).

12. Ali lahko peljem žrebe v klavnico brez ID in brez označitve z mikročipom

Klavna žrebeta se lahko prepeljejo v klavnico brez ID in transponderja, če imetnik žrebe identificira na način, da do starosti 28 dni prek spletnega obrazca na spletnih straneh UVHVVR odda vlogo za označitev brez izdaje ID in si natisne potrdilo o označitvi. Ob tem morajo biti izpolnjeni še naslednji pogoji:

- žrebe se prepelje neposredno z rojstnega gospodarstva v klavnico v Sloveniji;
- premik v klavnico se izvede najkasneje do starosti žrebeta 12 mesecev;
- imetnik je do 28. dneva starosti žrebeta v centralni register kopitarjev prijavil vse potrebne podatke (datum rojstva, spol, pasma, življenjska št. matere, življenjska št. očeta) vključno z opisom žrebeta, ki vključuje navedbo oblike in položaja vsaj treh telesnih znamenj, po katerih se da žrebeta prepoznati;
- starost žrebice ob žrebitvi je najmanj dve leti, pri kobili pa doba od zadnje žrebitve ali abortusa ni krajša od 335 dni;
- oče žrebeta je licenciran žrebec ali samec na gospodarstvu.

Imetnik mora pred premikom ali prevozom žrebeta vidno označiti s številko potrdila o označitvi. Več informacij je na povezavi:

http://www.uvhvr.gov.si/si/delovna_podrocja/identifikacija_in_registracija_zivali/kopitarji/

13. Kako vnesem vlogo za označitev kopitarja brez izdaje ID

Imetnik mora z elektronsko vlogo preko povezave [Vloga za označitev brez izdaje ID](#) žrebe prijaviti v CRK najpozneje do starosti 28 dni (potreben je dostop do spletnega portala VOLOS). Če je ta rok zamujen, vnos podatkov in izpis potrdila ni mogoč. Podatki o imetniku oziroma lastniku ter lokacija kopitarja se izpišejo samodejno že ob prijavi. Dodatno je potrebno vpisati še podatke:

- Datum rojstva.
- Ime žrebeta.
- Spol – izbere se: moški ali ženski ali kastrat.
- Kobila – vpiše se življenjska številka matere (ŽŠ), ki je v lasti ali imetništvu vlagatelja. Starost matere ob žrebitvi je vsaj 2 leti. Od zadnje žrebitve/abortusa je preteklo vsaj 335 dni.
- Žrebec/samec – vpiše se ŽS očeta, ki mora biti licenciran žrebec ali samec, ki je bil v času paritve skupaj s kobilo.

- Osnovna barva dlake – izbere se barvo dlake.
- Oblika in položaj znamenja – opis žrebeta mora biti, zaradi ugotavljanja istovetnosti, natančen in mora med drugim vsebovati obliko in položaj vsaj treh telesnih znamenj, ki predstavljajo specifične individualne znake za prepoznavo posamezne živali.
- Vrsta kopitarja – izbere se: konj, mezeg, mula, osel, polosel ali zebra.
- Kontaktni podatki – elektronski naslov ali telefonska številka.

Če imetnik vnese vse zahtevane podatke in so izpolnjeni roki in drugi pogoji, se po kliku na gumb SHRANI na ekranu izpiše »*Uspešno shranjeno!*«. V nasprotnem primeru se izpiše »**OPOZORILO**« z obrazložitvijo. Potrdilo o označitvi se natisne s klikom na številko potrdila.

Potrdilo o označitvi mora imetnik izpisati do 28. dneva starosti žrebeta in velja do 12. meseca starosti žrebeta in samo do te starosti se lahko uporabi za premik v klavnico. Če namerava imetnik žrebe obdržati ali ga oddati v drugo državo, mora pravočasno - vsaj do starosti deset mesecev, zaprositi za identifikacijo

14. Kako pridobim dostop do spletnega portala VOLOS

Za pridobitev dostopa do spletnega portala VOLOS je potrebno na Upravo za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin posredovati vlogo, ki je objavljena na spletni strani uprave http://www.uvhvvr.gov.si/si/registri_obrazci_in_spletne_aplikacije/identifikacija_in_registracija_zivali/obrazci_in_navodila/

Ustrezno izpolnjeno vlogo oddajo na enega od naslednjih načinov:

- po e-pošti na naslov info.sir@gov.si (priložiti sken),
- po pošti na naslov UVHVVR, SIRIS, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana,
- po faxu na št. 01/436-1306.

Spletni portal Volos je dostopen na povezavi: <https://storitve-mkqp.gov.si/dad/sir/Volos.startup>

15. Kako pridobim ID za kopitarja, ki ima potrdilo o označitvi za zakol do starosti 12 mesecev (po drugem odstavku 9. člena pravilnika o I&R kopitarjev)

Za kopitarja, ki ima potrdilo o označitvi za zakol do starosti 12 mesecev, in ga imetnik želi premakniti izven Slovenije, ali ga želi rediti dlje kot do starosti 12 mesecev, mora imetnik zaprositi za identifikacijo najkasneje pri starosti deset mesecev.

16. Moj kopitar je bil rojen pred 1. januarjem 2016, a nima ID. Kaj moram storiti

Oddati je potrebno vlogo za identifikacijo kopitarja. Če je zamujen rok, ki je predpisan v Uredbi (ES) št. 262/2015, bo kopitar dobil nadomestni ID. Lahko se izda tudi dvojnik ID, vendar le pod pogojem, da obstaja pripustni list in je mati kopitarja identificirana. Tak kopitar se označi kot žival, ki ni namenjena za prehrano ljudi.

17. Moj kopitar je bil rojen pred 1. januarjem 2016 in ima ID; ali ga je treba čipirati oziroma pridobiti nove ID?

ID-ji, izdani pred 1. januarjem 2016 v skladu s tedaj veljavnimi predpisi, so veljavni. Takega kopitarja ni treba čipirati, niti zaprositi za izdajo novega ID.

Vsekakor pa je na željo imetnika oz. lastnika vselej možno kopitarja čipirati. Čipiranje je priporočljivo zlasti za kopitarje, namenjene za zakol za prehrano ljudi.

18. Kdaj moram imeti pri sebi ID?

Ves čas - z naslednjimi izjemami:

- ko je kopitar vhlavljen ali na pašniku, ID pa je mogoče prinesiti takoj oziroma v kratkem času;
- v začasnih premikih, ko se kopitar nahaja v bližini gospodarstva, in je ID mogoče predložiti v roku treh ur;
- ob premiku na poletno pašo in z nje, pri čemer je ID mogoče predložiti na gospodarstvu odhoda;
- neodstavljenе živali ob materi ali nadomestni materi;
- kadar živali sodelujejo na treningu ali preskusu konjeniškega tekmovanja ali dogodka, pri čemer morajo zapustiti kraj tekmovanja ali dogodka;
- med premikom ali prevozom, ki je nujen za kopitarje, na primer v primeru poškodbe.

19. Izgubil sem ID kopitarja - kaj naj storim?

Imetnik mora pri izdajatelju nemudoma zaprositi za dvojnik ID. Dvojnik se lahko izda le v primeru, ko je identiteta kopitarja nedvoumno ugotovljena. Če se originalni ID izgubi, se kopitarja uvrsti med živali, ki niso za prehrano ljudi. Ne glede na to pa lahko imetnik uveljavlja vrnitev statusa kopitarja za prehrano ljudi (t.i. začasni preklic statusa).

Postopek izdaje dvojnika ID – kopitar ni namenjen za zakol za prehrano ljudi

1. Imetnik pri izdajatelju zaprosi za Dvojnik ID s pisno vlogo, na kateri navede identifikacijske podatke kopitarja: življenjsko številko ali št. mikročipa ter druge identifikacijske podatke, po katerih je mogoče potrditi povezavo med živaljo in ID.
2. Izdajatelj preveri, ali so izpolnjeni pogoji za izdajo dvojnika ID. Če podatki iz vloge niso skladni s podatki v CRK oz. z arhiviranimi dokumenti, ali obstaja dvom v identiteto kopitarja, zahteva izvedbo identifikacijskega pregleda kopitarja. To opravi preglednik in organu izdaje posreduje zapisnik o identifikacijskem pregledu kopitarja.
3. Če je kopitar rojen pred 1.1.2010 in ni označen v skladu s Uredbo 2015/262, lahko organ izdaje zahteva označitev s transponderjem ali alternativno metodo, če pravila rejske organizacije tako zahtevajo.
4. Izdajatelj ob upoštevanju pogojev iz člena 29 Uredbe (ES) št. 262/2015 natisne dvojnik ID in po določbi 29(2)(c) izpolni Del II Oddelka II in uvrsti kopitarja med živali, ki niso za prehrano ljudi.

Postopek izdaje dvojnika ID – imetnik uveljavlja vrnitev statusa kopitarja za prehrano ljudi (začasni preklic)

1. Imetnik pri organu izdaje zaprosi za Dvojnik ID s pisno vlogo, v kateri navede identifikacijske podatke kopitarja: življenjsko številko ali št. mikročipa ter druge identifikacijske podatke, po katerih je mogoče potrditi povezavo med živaljo in ID.
2. Imetnik vlogi priloži zahtevo za uveljavljanje začasnega preklica statusa kopitarja za prehrano ljudi. Priložena mora biti še izjava imetnika, da status kopitarja kot živali, namenjene za zakol za prehrano ljudi ni bil ogrožen zaradi kakršnegakoli zdravljenja ter dnevnik veterinarskih posegov oz. druge dokaze, iz katerih izhaja, da status kopitarja za zakol za prehrano ljudi ni bil ogrožen.
3. Organ izdaje preveri, ali so izpolnjeni pogoji za izdajo dvojnika ID. V ta namen pregleda vso dostopno dokumentacijo ter zahteva izvedbo identifikacijskega pregleda kopitarja. To opravi preglednik in organu izdaje posreduje zapisnik o identifikacijskem pregledu kopitarja. Če je kopitar rojen pred 1.1.2010 in ni označen v skladu s Uredbo 2015/262, ga veterinar preglednik pred izdajo dvojnika na ta način označi. Če je

kopitar čipiran in ni diagrama opis/oris, ga veterinar-preglednik na zahtevo imetnika izdelata.

4. Ko organ izdaje ugotovi, da so izpolnjeni pogoji za izdajo dvojnika ID, vlogo posreduje pristojnemu OU UVHVVR. Uradni veterinar odloči o vlogi z odločbo v upravnem postopku in določi začetek 6-mesečnega obdobja začasnega preklica. Organu izdaje posreduje originalno vlogo za izdajo dvojnika in, če je tako odločil, pooblastilo za vpis začetka šestmesečnega obdobja v ID.
5. Izdajatelj ob upoštevanju pogojev iz člena 29 Uredbe (ES) št. 262/2015 izda dvojnik ID in
 - a. v primeru pozitivne odločbe v prvi stolpec Dela III Oddelka II vpiše datum začetka 6-mesečnega obdobja, v tretji stolpec pa vpiše "člen 31(2)",
 - b. v primeru negativne odločbe izpolni Del II Oddelka II in kopitarja uvrsti med živali, ki niso za prehrano ljudi.

20. Izgubil sem ID kopitarja, katerega identitete ni mogoče nedvoumno ugotoviti

Kadar identitete kopitarja ni mogoče nedvoumno ugotoviti se kopitarja označi z nadomestnim ID. Pred izdajo nadomestnega ID se opravi identifikacijski pregled in opravi preverjanje ter izvedejo predpisani ukrepi iz 16. in 17. člena Uredbe (ES) št. 262/2015.

Postopek izdaje nadomestnega ID

1. Imetnik pri izdajatelju zaprosi za identifikacijo kopitarja oz. izdajo nadomestnega ID.
2. Pred izdajo nadomestnega ID veterinar preglednik izvede identifikacijski pregled kopitarja.
3. Če kopitar ni označen v skladu z Uredbo (ES) št. 262/2015, ga veterinar-preglednik na ta način označi.
4. Izdajatelj ob upoštevanju pogojev iz člena 32 Uredbe (ES) št. 262/2015 natisne nadomestni ID in po določbi 32(2)(c), izpolni Del II Oddelka II in uvrsti kopitarja med živali, ki niso za prehrano ljudi - kopitarju trajno odvzame status za prehrano ljudi.

21. Kdaj se lahko izda dvojnik in kdaj nadomestni ID

Dvojnik ID (29. člen Uredbe (ES) št. 262/2015) se lahko izda:

- Če se je originalni ID izgubil, a identiteta kopitarja ni sporna.
- Če je bil zamujen rok za identifikacijo kopitarja – 12 mesecev, vendar obstaja pripustni list.
- Če je potrebno dopolniti ali popraviti obstoječ ID in gre za take popravke, da ni možno izdati novega ID.

Nadomestni ID (32. člen Uredbe (ES) št. 262/2015) se izda:

- Če se je original ID izgubil, a identitete živali ni mogoče nedvoumno potrditi in ni dokazov, da je bil ID sploh izdan.
- Če kopitar ni bil identificiran v roku dvanajstih mesecev in ni pripustnega lista.

Kadar se ID kopitarja poškoduje, vendar je vsebina berljiva, se ga lahko zamenja z **novim ID**. Nov ID se lahko izda tudi, če originalni ID po obliki in vsebini ni skladen z veljavnimi predpisi, identifikacijski podatki niso pravilno vneseni, če se spremeni namen kopitarja ali se kopitarja čipira ali ponovno čipira in originalnega ID ni možno prilagoditi ali če je bil originalni ID zasežen v okviru preiskave.

Imetnik pri izdajatelju vloži zahtevek za nov ID in zahtevku priloži obstoječi originalni (poškodovan) ID, ki se razveljavi. Izdaja novega ID pa se zabeleži v CRK.

22. Kopitar je poginil; kaj moram storiti

Ob poginu ali evtanaziji (usmrtilvi) kopitarja morate poklicati Veterinarsko higiensko službo, da odpelje truplo živali. Ob odvozu predate ID Veterinarsko higienski službi.

23. Želim uvoziti kopitarja iz države, ki ni članica EU. Kaj moram storiti

Najkasneje v 30 dneh po uvozu kopitarja (po končanem carinskem postopku in če so izpolnjeni predpisani zdravstveni pogoji za stalni vnos (uvoz) v EU) morate spremne dokumente kopitarja predložiti izdajatelju v Republiki Sloveniji in vložiti zahtevek za ID ali za vpis obstoječega dokumenta v CRK.

Datum: 9. 8. 2016